

Llibres imprescindibles

Nuevas genealogías

Mireia Nieto
El llibre aborda temes com les noves famílies, la parentalitat i la filiació o les relacions afectives.

El misterio de mi familia

Anna Manso i S. del Baño
És la història d'una nena que va descobrint els lligams que hi ha entre els membres de la família.

família que desitja. La Sílvia, la meua dona, i l'Asier són els pilars fonamentals de la meua família, però després hi ha una sèrie de satèl·lits amb una relació sanguínia més o menys intensa però igualment importants per al nostre fill", subratlla el Dani.

Noves famílies

Es tracta d'una situació que també s'estén a les famílies reconstruïdes, les sorgides principalment després de la separació dels pares. En aquest punt, la terapeuta formada en constel·lacions familiars Mònica Batalla recomana "tenir molt clar l'ordre, respectar la família que el nen té més enllà d'aquell nucli nou i permetre-li una relació fluida i sana". En aquest sentit, alerta que "s'ha de fer un servei a l'infant, i no pretendre ocupar un lloc en l'esquema familiar de l'infant que ja té un titular", afegeix Batalla.

En el cas de les famílies monoparentals o amb fills adoptats, ¿com s'explica la història dels avantpassats? Els infants

que tinguin uns orígens fora del que la societat considera *normal* (procreació amb coït, pares heterossexuals i filiació natural i legítima) necessiten, segons explica Mireia Nieto, "que el seu entorn proper pugui parlar amb naturalitat de la seva genealogia i que no pensin que han d'amagar la informació per no fer mal a la criatura o perquè sigui acceptada".

En el cas dels infants adoptats no ens podem oblidar de les famílies biològiques, com tampoc podem deixar de banda la importància i el reconeixement dels donants d'esperma, d'òvuls o, fins i tot, de la subrogació que van permetre que els nostres fills i filles avui formin part de la nostra vida i conformin la nostra família. En aquest sentit, la genealogista Mireia Nieto insta els adults a "fer tots els esforços necessaris per treballar les reserves morals que encara té molta gent i reconèixer obertament la diversitat familiar que cada vegada més tenim al voltant".

Sentiment de pertinença

A una criatura sentir-se part d'una família, i no tan sols del nucli estret, li dona força i seguretat. "Com més amor i respecte pugui sentir dels seus membres, més feliç i tranquil podrà créixer", ressalta Mònica Batalla. D'altra banda, això també l'ajudarà a trobar el seu lloc en l'espai i en el temps.

En la seva concepció del món i d'ell mateix, al nen l'ajudarà a tenir consciència de les seves arrels, dels relats que determinen la seva família. Per això Batalla subratlla que el millor que poden fer els pares pels fills "és fer-los entendre que hi ha un ordre i que ells tenen un lloc en aquest ordre". Perquè això sigui així, l'ideal és poder tenir una relació fluida amb tota la família i els amics més propers, els que també en formen part, encara que visquin lluny o ja no siguin entre nosaltres.

La informació de l'arbre genealògic

Quan es fa un arbre genealògic, en què a més de les relacions de parentiu hi ha dates, noms, professions i fets rellevants, amb un simple cop d'ull ja ens adonarem de coincidències, fets que es repeteixen, dates redundants, etc., que ens diran moltes coses i també ens les faran sentir. "A partir d'aquí, si s'hi vol aprofundir, amb l'ajut d'un terapeuta se'n podran veure moltes més i podrem entendre i resoldre situacions que potser no ens deixen avançar com voldríem i que ens lliguen", apunta la periodista i terapeuta formada en constel·lacions familiars Mònica Batalla.

Fent l'arbre també poden aparèixer fets que la família ha tendit a ocultar, com alguns secrets de família, coses que de vegades no es diuen pel dolor que causen. Un exemple pot ser la mort d'un infant: "Potser no se'n va voler parlar més -diu Batalla-, però hi va ser, i per tant aquella vivència es transmetrà i tindrà un efecte en els que vindran després". De vegades, posar-ho sobre paper ho fa més fàcil.

L'explorador reprimit

Jaume Funes

Per què no aparquem els déus?

Entre els últims escrits que van sortir del meu ordinador el 2014 n'hi ha un que ha estat una contribució a l'*Informe Ferrer i Guàrdia 2014. Aportacions per a una societat laica*. El text porta el títol *Torna l'escola que tenia religió*, i acaba així: "Les escoles eduquen perquè les explicacions religioses no siguin imprescindibles i perquè, quan l'infant sigui autònom, sàpiga raonar, criticar o assumir lliurement les propostes religioses dels seus adults".

Rebo el nou any perdut per Itàlia, i fent de turista d'esglésies topo amb un cartell del bisbat que reclama: "Religió catòlica a l'escola... per cercar junts la veritat, la bondat, la bellesa". Torno a casa i començo a pensar sobre quin tema escriure a la columna d'avui. Em topo amb la brutalitat de les morts a *Charlie Hebdo*. Els assassins han marxat invocant un déu i un profeta. Els redactors del setmanari havien escrit, no fa tant, després de rebre l'última bomba: "Continuarem rient-nos de capellans, rabins i imams, tant si agrada com si no".

Què en pensaran a classe?

Fins que aquest text sigui publicat potser sabrem més coses sobre els fets i als mitjans de comunicació hauran aparegut multiplicat d'anàlisis sobre què ha passat i què ho ha provocat. Segur que jo ni sé ni puc dir-hi gaire cosa més. Tampoc pretenc simplificar el tema parlant de les religions. Però les coincidències del meu relat vital em portem a preguntar-me què pensarà ara l'adolescent que seua a classe al costat de la Imane. O si el Saib, que no prega enlloc, invocà algun déu si continua la seva exclusió. ¿Quants adolescents que no han trepitjat mai una església tornaran a dir als seus companys, catalans de família àrab, "Heu de practicar la religió d'aquí"?

Tothom defensa ara la llibertat fèrria, però molts han oblidat que aquesta comença pel dret a pensar lliurement, per aprendre a pensar, per rebutjar tots els dogmes i catecismes. No conec cap religió que renunciï al fet que el seu déu sigui únic i sigui a l'escola. No accepten que l'escola no és el seu lloc. No existeix cap veritat que no sigui la seva. Busco al llibre *Alex no entén el món* que proposava sobre el tema als adolescents: "La fe no dona respostes, tan sols atura les preguntes... Creure no ha de ser una excusa per no pensar... Pensar és poder qüestionar els criteris heretats". Potser les paraules educatives d'aquest any hauran de ser *pensar i conviure*.

Jaume Funes és psicòleg, educador i periodista

